

Sygn. akt I C 551/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SR Wioletta Sychniak

Protokolant: asystent sędziego Katarzyna Więclaw

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko K. D.

o zapłatę

1. zasądza od K. D. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 56 311,51 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta jedenaście złotych i pięćdziesiąt jeden groszy) z odsetkami:

a. umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 52 586,01 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt sześć złotych i jeden grosz) od dnia 22 maja 2018 roku do dnia zapłaty;

b. ustawowymi za opóźnienie od kwoty 3725,50 zł (trzy tysiące siedemset dwadzieścia pięć złotych i pięćdziesiąt groszy) od dnia 29 maja 2018 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od K. D. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 747,84 zł (siedemset czterdzieści siedem złotych i osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 551/18

UZASADNIENIE

Dnia 29 maja 2018 roku (...) Bank S.A z siedzibą w W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym zasądającego na jego rzecz od K. D. kwotę 56 311,51 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 22 maja 2018 roku do dnia zapłaty od kwoty 52 586,01 złotych oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu w zakresie kwot 2385,80 złotych i 1 339,70 złotych. W uzasadnieniu wskazano, że Powód zawarł z pozwanym umowę kredytu. Ze względu na niespłacanie przez Pozwanego należnych rat, Powód wypowiedział umowę. Dochodzona pozwem kwota stanowi sumę niespłaconego kapitału, odsetek umownych za korzystanie z kapitału oraz odsetek karnych za nieterminowe uiszczanie należności.

/pozew k. 3 – 5/

Nakazem zapłaty z dnia 16 lipca 2018 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie powoda w całości.

/nakaz zapłaty k. 6/

W dniu 7 sierpnia 2018 roku do Sądu wpłynął sprzeciw pozwanego od wydanego nakazu zapłaty. Pozwany zakwestionował, że przedmiotowe roszczenie nie istnieje. Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

/sprzeciw k. 7v-8, postanowienie k. 12/

W piśmie procesowym z dnia 18 grudnia 2018 roku Pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że przedłożone przez Powoda dokumenty nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem, i - jako takie - nie mogą stanowić dowodu z dokumentu na potrzeby niniejszego postępowania. Jednocześnie Pozwany przyznał fakt zawarcia z powodem umowy kredytu. /***pismo procesowe k. 44/***

W odpowiedzi na powyższe pismo Powód wskazał, że złożone przez niego kserokopie mają walor dokumentu prywatnego bądź innego środka dowodowego na mocy art. 309 k.p.c. Powód zakwestionował stanowisko Pozwanego, wskazując że jego aktywność sprowadza się jedynie do kwestionowania argumentacji Powoda, nie przedstawiając, mimo ciążącego na nim obowiązku, własnych wniosków dowodowych na poparcie swojej tezy. Jednocześnie Powód wskazał, iż nie posiada dostępu do oryginałów złożonych przez siebie dokumentów z uwagi na procedury Banku, zgodnie z którymi dokumenty te nie podlegają archiwizacji, a jedyne oryginały posiada Pozwany. /***pismo procesowe k. 49-50/***

W dniu 28 marca 2019 roku do Sądu wpłynęło pismo Powoda zawierające notarialnie poświadczone odpisy umowy kredytowej, wypowiedzenia kredytu i potwierdzenia jego odbioru, w jednym egzemplarzu. Z uwagi na nieuzupełnienie przez powoda w terminie braków formalnych pisma (złożenie odpisu dla drugiej strony) pismo to zostało zwrócone. /***pismo (ksero) k. 55-65, zarządzenie k. 72/***

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 listopada 2016 roku K. D. zawarł z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Bank na wniosek kredytobiorcy udzielił mu na okres 108 miesięcy kredytu w wysokości 56 100,98 zł, z czego Pozwany otrzymał do dyspozycji 40 000 zł, natomiast pozostała kwota została przeznaczona na pokrycie prowizji (12 734,92 zł) oraz jednorazowej opłaty z tytułu ubezpieczenia (3 366,06 zł).

Oprocentowanie kredytu zostało określone na 8,95% w skali rocznej. Należne odsetki od kapitału kredytu wyniosły 25 807,21 zł. Całkowity koszt kredytu wyniósł 81 908,19 zł. Został on podzielony na miesięczne raty w wysokości po 758,28 każda (z czego pierwsza rata wyrównawcza wynosiła 772,23 zł), płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca. W przypadku niezapewnienia terminowych spłat rat kredytu po stronie kredytobiorcy powstawało wymagalne zadłużenie, od którego naliczane były odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych. W razie niewuiszczenia przez kredytobiorcę w terminie jednej pełnej raty, Powód miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia.

/kopia umowy kredytu k. 20-22/

Pismem z dnia 22 grudnia 2017 roku Powód wezwał Pozwanego do zapłaty kwoty 2279,03 zł tytułem zaległości, w terminie 14 dni roboczych od daty doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, informując jednocześnie kredytobiorcę o możliwości restrukturyzacji zadłużenia.

/kopia wezwania k. 23, potw. nadania k. 24 /

Pismem z dnia 22 stycznia 2018 roku Powód wypowiedział przedmiotową umowę kredytu, wzywając Pozwanego do zapłaty w okresie wypowiedzenia zaległości obejmującej kwoty 1480,78 zł należności kapitałowej, 1538,67 zł odsetek

umownych, 32,53 zł odsetek podwyższonych za opóźnienie. Wypowiedzenie zostało doręczone Pozwanemu w lutym 2018 roku. **/wypowiedzenie k. 25, zwrotka k. 27/**

Na dzień 21 maja 2018 roku zadłużenie pozwanego z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 9 listopada 2016 roku wynosiło 56 311,51 zł, z czego:

- 52 586,01 złotych niespłacony kapitał,

- 2385,80 złotych odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 8,95% za okres od 10 października 2017 do 20 marca 2018,

- 1339,70 złotych odsetki na opóźnienie w wysokości 14% naliczane od 10 października 2017 roku do 21 maja 2018 roku. **/wyciąg z ksiąg bankowych k. 19/**

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie Pozwany zakwestionował istnienie dochodzonego pozwem zobowiązania, wskazując na brak waloru dowodowego złożonych przez Powoda kopii dokumentów. Istotę sprawy stanowiło zatem ustalenie wartości dowodowej przedstawionych przez stronę powodową niepoświadczonych za zgodność z oryginałem kserokopii.

Na wstępie Sąd zauważa, że mimo kwestionowania przez stronę pozwaną mocy dowodowej całości dokumentacji złożonej przez Powoda, takiego przymiotu nie można odmówić przedstawionemu wyciągowi z ksiąg bankowych. Do akt złożony został bowiem jego oryginał.

Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 roku, w sprawie P 7/09 (OTK-A 2011/2/12), przepis art. 95 ust. 1 prawa bankowego został uznany za niekonstytucyjny w zakresie, w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, co znalazło następnie wyraz w nowelizacji tego przepisu poprzez dodanie do art. 95 ust. 1a o treści: "moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym" ustawą z 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 613), która weszła w życie 20 lipca 2013 r. Oznacza to, iż wyciąg z ksiąg bankowych nie może stanowić dokumentu urzędowego w rozumieniu kodeksu cywilnego. Nie ulega wątpliwości, iż może stanowić on dowód z dokumentu prywatnego, nie stanowi on jednak samodzielnego dowodu na istnienie wymagalnego zadłużenia z danego tytułu. Wierzyciel zatem nie może ograniczyć się jedynie do złożenia wyciągu z ksiąg, ale powinien także udowodnić istnienie roszczenia poprzez złożenie dokumentu umowy, wezwań do zapłaty i dowodów ich doręczeń oraz wypowiedzenia zawartej umowy.

W procedurze cywilnej istnieje katalog otwarty dowodów, na jakie może powołać się strona w toku procesu. Szczególną moc dowodową posiadają dokumenty urzędowe, tj. dokumenty sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, a także inne podmioty w zakresie zleconych im przez ustawę zadań z dziedziny administracji publicznej. Stanowią one dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.). Strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić (art. 252 k.p.c.) Taka szczególna moc dowodowa przypisana jest oryginałom tych dokumentów, bądź ich odpisom poświadczonym za zgodność z oryginałem przez uprawniony podmiot (art. 250 par. 1 k.p.c.). Niepoświadczone kserokopie tych dokumentów nie mogą stanowić dowodu z dokumentu urzędowego. Nie oznacza to, że nie mają żadnej mocy dowodowej, stanowią jednak zgodnie z art. 309 k.p.c., inny, niewymieniony w kodeksie postępowania cywilnego środek dowodowy (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 1 września 2016 r. I ACa 254/16; Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 stycznia 2016 r. I ACa 823/15, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 29 marca 1994 r. III CZP 37/94). Dowód z kserokopii dokumentu urzędowego ma w

praktyce moc dowodu z dokumentu prywatnego. Nadal może stanowić on dowód, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać (art. 253 k.p.c.). Oznacza to, że ciężar dowodu spoczywa na stronie, która z istnienia dokumentu wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 listopada 1999 r. I CKN 198/98).

Przekładając powyższe rozważania na realia niniejszej sprawy, Sąd zauważa że obowiązek udowodnienia prawdziwości kserokopii spoczywał na stronie, która je przestawiła, tj. stronie powodowej. To Powód ma interes w wykazaniu, że przedstawione w kserokopkach okoliczności – zawarcie umowy, wypowiedzenie umowy, skuteczne wezwanie Pozwanego do zapłaty należności – rzeczywiście nastąpiły. W ocenie Sądu powód sprostał temu obowiązkowi. Na wstępie Sąd zauważa, że pełnomocnik powoda nie był legitymowany do samodzielnego poświadczenia zgodności z oryginałem złożonych przez niego kserokopii, jest bowiem pracownikiem banku a nie profesjonalnym pełnomocnikiem – adwokatem czy radcą prawnym. Nie miał on także możliwości złożenia oryginałów dokumentów z uwagi na ich niezachowanie zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami. Co ważne jednak, sam fakt zawarcia umowy kredytowej między stronami oraz wysokość należności był między stronami bezsporny. Argumentacja Pozwanego ograniczyła się do kwestionowania standardów proceduralnych, nie podważył w jednak żaden sposób złożonego przez Powoda materiału dowodowego poprzez ustosunkowanie się do jego treści. Jak wynika z treści jego pism, Pozwany miał świadomość istnienia zadłużenia oraz wypowiedzenia umowy. W zakresie okoliczności faktycznych Pozwany wskazał jedynie, że składał wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Co do tej okoliczności, to jednak na Pozwanym spoczywał obowiązek jej udowodnienia, chociażby poprzez złożenie odpisu złożonego wniosku czy rzekomej decyzji odmownej Powoda. Z uwagi bowiem na zaprzeczanie przez stronę powodową wystąpienia takiego zdarzenia, to Pozwany może dysponować materiałem dowodowym na udowodnienie swojej tezy.

Co więcej, przedłożony przez Powoda dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych spełnia wymogi dokumentu prywatnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 27 lutego 2014 r., I ACa 290/13, LEX nr 1451726). Zawiera bowiem pieczęć banku i treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg bankowych, podpisaną przez wyraźnie określoną osobę fizyczną - pracownika powodowego Banku. Natomiast dla wykazania istniejącego zadłużenia strona powodowa dysponowała nieograniczonym wachlarzem środków dowodowych, w tym choćby w postaci dokumentu prywatnego, potwierdzającego sporne zadłużenie, czego z kolei Pozwany nie zdołał skutecznie zakwestionować, nie podważając ani wiarygodności, ani rzetelności tego dokumentu. Nie wykazał bowiem, że faktycznie spłacił zaciągnięty kredyt w całości bądź w części, zarówno w odniesieniu do kapitału, jak i do odsetek, względnie, że ustalone przez Bank zadłużenie jest niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Pozwany nie podjął w tym zakresie w istocie żadnej inicjatywy dowodowej poprzestając na gołosłownym kwestionowaniu twierdzeń strony powodowej, co wobec treści powołanego wyciągu z ksiąg bankowych nie mogło odnieść zamierzonego przez pozwanego skutku.

Reasumując: przedstawione przez Powoda dowody z kserokopii dokumentów miały moc dowodową dokumentu prywatnego, a ich prawdziwość nie została podważona przez stronę pozwaną. W konsekwencji Sąd ustalił, że strony łączyła umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...), wypowiedziana przez Powoda z dniem 22 stycznia 2018 roku, z której wynika zadłużenie Pozwanego względem Powoda w łącznej wysokości 56 311,51 zł. Powództwo podlegało zatem uwzględnieniu w całości.

W zakresie należnych odsetek Sąd orzekł zgodnie z żądaniem Powoda, natomiast podstawę prawną takiego rozstrzygnięcia stanowił art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Jako, że roszczenie stało się wymagalne z dniem 3 marca 2018 roku, tj. po upływie okresu wypowiedzenia od dnia doręczenia pozwanemu wypowiedzenia umowy, a powód dokonał kapitalizacji odsetek z dniem 21 maja 2018 roku, żądanie Powoda o zasądzenie odsetek umownych w zakresie kwoty 52 586,01 zł od dnia 22 maja 2019 roku podlegało uwzględnieniu w całości. Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać

dwukrotności wysokości odsetek ustawowych. Od dochodzonych kwot tytułem zaległości odsetkowej należne są natomiast odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu, tj. 29 maja 2018 roku, zgodnie z art. 482 k.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Pozwany przegrał sprawę w całości, obowiązany jest zatem do zwrotu na rzecz powoda całości poniesionych przez niego kosztów procesu. W toku postępowania Powód wydatkował łącznie 747,84 złotych, w tym 704 złotych opłaty od pozwu, 34 złotych (2x17 zł) opłaty skarbowej od pełnomocnictw oraz 9,84 złotych (2x4,92 zł) opłaty za notarialne uwierzytelnienie pełnomocnictwa.